

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület“ hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.
Előzetési pénzek és reklamációk
BALKÁNYI ERNŐ könyvnyomdájába küldendők.

Felolvasó szerkesztő: Dr. CZIFRAK JÁNOS.

Kiadó:
A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények
lap szerkesztőségébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasabos peituss egyzeres hirdetésnél 20
fillér, többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér.
Nyitlér sora 50 fill.

Gróf Szápáry László és az új vasut.

Ismeretes olvasóink előtt, hogy az alsóoldva—muraszombat—radkersburgi vasut ügye milyen kedvező fordulatot vett azon ténnyel, hogy Muraszombat község képviselői, ezeltől 2 hettel tartott értekezletükön, egyhangu lelkesedéssel elhatározták, hogy a vasut elzajára 60000 koronát megszavazzanak. Dr. Vratarits Iván a vasut építés egyik lelkes vezére leszögezte a városatyák állásfoglalását és általános helyeslését közepette enuntialia, hogy a képviselők erkölcsileg öbligoban vannak, s az értekezleten leadott szavazatuk, a közgyűlésen is köti őket.

Ezzel a megszavazással a csata legnagyobb részben meg volt nyerve, amely után mindazok, akik a vasut ügyében dolgoznak, megvoltak győződve arról, hogy immár a vasut építésnek számba vehető akadályai nem lehet. A sulypont kezdetől fogva Muraszombat állásfoglalására volt helyesze, s a többször kipróbált számítások alapján határozottan alithatjuk, hogy amint Muraszombat a 60000 koronás hozzájárulást megadja, akkor a vasut meg lesz.

Mull szombatra szeptember 25-ére volt kitzúve az a közgyűlés, amelyen a városi képviselők alig egy-két kivétellel az értekezleten tett fogadalmukhoz képest a 60000 koronát megszavazandók voltak. A nagy események közeledtét jelző izgalmak nem

voltak észlelhetők a város közönségén, mert mindenki tudta ugyanis hogy mi lesz a szavazás eredménye.

A gyűlés napjának reggelén azután, mint derült égből a villamosapás, egyszerre hire futamodott, hogy a 60000 korona megszavazásának váratlanul óriási akadályai tamadt. *Egy vető hangzott el* olyan magas helyről, amelyet minden muraszombati polgárnak, aki községét szereti, respektálni kell. Muraszombat főura gróf Szápáry László v. b. t. t. kihez ezernyi szál fűzi e község lakosságát, mondotta ki e vetőt. Elvi kifogásai voltak a nemes grófnak a megszavazás ellen, és ezeknek kifejezést is adott.

Ez a vető nagy zavart csinált a városban. A vezető emberek tanácsatanul állottak és izgatottan tárgyaltak az esetet. Azaz ősi traditioionk táplálkozó nagy tisztelet, amely a gróf személyét körülveszi, az a feltétlen tekintély melylyei gróf Szápáry László főuri egyénisége e községben bír, nyomban kialakították olyanformán a közvéleményt, hogy a gróf akarata ellenére semmi szín alatt sem szavazza meg a község a hozzájárulást, most tervezett alakjában, daczára az egyhangu lelkesedéssel meghozott értekezleti határozatnak.

A delutáni közgyűlésig meg is találták a módját annak, hogy miként lehessen a kérdést a közérdek szempontjából legked-

vezőbben megoldani. Dr. Vratarits Iván, mikor a vasut segélyezés tárgyalásra került felszólat és előadta, hogy ambar a képviselőtestületet adott szava köti, hogy a kért hozzájárulást megszavazza, mégis azt ajánlja, hogy a közgyűlés most ne határozson érdemben, hanem ezt halassa el egy legközelebb összehívandó gyűlésre, mert gróf Szápáry Lászlónak a megszavazás ellen elvi kifogásai vannak. Nemesak nem volna ildomos, de czélszerűnek sem mutatkozik a főur tiltakozásával szemben álló határozatot hozni, nemesak azokat a kötelekeket tekintve, amelyek a községet a grófi családhoz fűzik, hanem azért is, mert elvégre e hozzájárulást legnagyobb részben az uradalom fizeti. Reményli a szólo, hogy a legközelebbi ülésig sikerülni fog a differenciálkozó megszüntetni.

A közgyűlés minden tagja hozzájárult az indítványhoz és aint az eredmény mutatja soha bölcsebb határozat a muraszombati városahán nem jött még létre.

Alig huszonnégy órai tanácskozás után sikerült az ellentételeket elsimítani. Dr. Geiger Vilmos, dr. Skrilcz Mihály és dr. Vratarits Iván még vasárnap délelőtti tiszteletet a grófnál, s tanácskozásuknak meglepően fényes eredménye lett. *Gróf Szápáry László nemesak kimondott vétőjét vonta vissza, hanem egyuttal kötelezőleg kijelentette, hogy a Muraszombat község*

TÁRCSA.

Lélekvándorlás.

Tegnap már meghaltunk, mert nagyon siettünk: Emészto nagy tüzeben elégett a lelkünk. Számnűzötték lettünk.

Máma találkoztunk: fáradt idegenek, Akiknek már mindegy, akármerre mennek. S untuk egybetévedt.

Holnap új hajnal gyúl, holnap mindaketten Feltámadunk lázas, piros szerelenben Másodvirágzásra.

Vashidegkut.

Pável Ágoston.

Október 6.

A „Muraszombat és Vidéke“ eredeti tárcaja.

Irtá: Csongor Gergely.

Honfoglaló Árpád s Ti hős vezérek, Szent István, Kálmán, Szent László, IV. Béla, Szechenyi, Petőfi, Kossuth és Ti többiek! Jójeteik ide tanúságot tenni arról, hogy még dobog koblünkben a magyar sziv. S míg szívünknek csak egy dobbanása lesz: mindig fogunk tudni kelkesdni nem-

zeti előkert, a magyarság martyrjaiért mindig fogunk áldozni s a kegyelet oltárának sötét fatyola előtt mindig mélyen hajtuk meg gyászoló fejünket.

Oh! Hogy szeretnénk Hozzátok leszállani sirotokba és fülcitkébe sugni, hogy megértettünk benneteket és haladunk azon az uton, melyet kijelöltetek számunkra, melytől igaz magyar ember nem tér el soha.

Fájdalom! Az Isten ugyan adta, hogy a magyarnak utja örökre beláthatatlan legyen és a te szórvá tövissele.

Dd jöjjön akárhányszor még a megpróbáltatás nehez ideje daczára, emelt fővel, feszült mellél állunk elébe s nincs semmi erő, nincs hatalom, ami a magyaron keresztül törne, ami megsemmisítene bennünket.

Ha vissza tekintünk az emberiség történetének lapjaira, sehol sem találunk olyan sötét gyász napot, mint a milyen a magyarok történetében az 1849, október 6-ik napja.

Arad!

Mikor ezt a szót halljuk, szemünkbe köny lopódik, szívünkbe gyász költözik s egy kitérőhetetlen emlék fájaon int egy napra, mely legigaztalanabb volt mindenek között, mióta virág nyit a réten, mióta Isten napja fönt az égen.

Több mint felszabadult el azóta s a mindeneket meggyógyító idő máig sem tudta fájó szívünkre meghozni a gyógyító irt.

Sehol a világon nem volt oly jogos közelebe s sehol a világon nem vitték harcokba oly intenziv lelkesedést, mint akkor, mikor a magyar

nemzet jogait követelte s kitzúta a szabadságharc nemzeti színi lobogóját.

Szentebb eszmék nem hevitették férfi lebleket, mint a 48-as eszmék.

De alig pirkadt fel a szabadság hajnala: a dicső Március 15, a mikor szent ihlet szállta meg a világos sziveket: már is ott volt a sötétség sáttana: az undok idegen had és össze akarta ropantani a dicső magyar nemzetet, melynek országa volt valamikor, nagy, dicső hatalmas, tengerek mosták partjait és nemzetek teljesítették parancsait. És ennek az irtózatos siserá hival a ropantálás irtozatos volt. Nincs toli, mivel le lehetne írni, nincs képlet, mely vissza tudná idézni, csak könyv szorul szemünkre és markunk ököibe fonódik.

De álljunk meg itt egy pillanatra!

Menjünk egy évszázaddal vissza.

Mi volt Magyarország akkor?

Sok ezer viszontagság után meggyöngült, tespedő, tehetetlen, a mult hagyományain és dicsőségének romjain elősködő teljes letargiába süllydt középkori állam.

Egy pár ezer kiváltságos, hatalmasan nagy uri mágnás csoporton kívül több milliányi szolga.

Pangott az irodalom. Művészet, kultúra sehol. Társadalmi életnek semmi nyoma s a politikai élet: a kényuralom köntösében.

Hirtelen a 19-ik század első évtizedeiben, mint mikor a szürke gubuló szürnyat bont ki a szines pillangó: nagy dologra hivatott nagyjaink fénylő meteoroként egymásután tűnnek fel. S a

Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt, annak szives megújítását.

által a vasutra megszavazandó 59000 korona tizenöt százalékát, tehát 8850 koronát sajátjából fizeti meg, kijelentette továbbá, hogy mindazon községeknek, amelyekben ő mint adófizető érdekelve van, a vasut céljaira megszavazandó összegeknek 10 százalékát fogja a saját pénztárából kuttatolni. Az erre vonatkozó nyilatkozatot át is adta dr. Vratarits Ivnának.

Szapáry László grófnak a főuras ténye nem szorul magasztalásra. A lett önmagát dicséri és fényes bizonyítékai a gróf nemes szívének, gavalléros bőkezűségének, amely még mindig megnyilvánul, valahányszor a közjára kellett cselekedni.

Evszázadokra nyulik vissza a kapcsolat Muraszombat közönsége és a muraszombati vár urai között. A régi földesuri közjogi viszony ugyan megszűnt, de a százados tradíciókát híven ápolja e város közönsége s ha a Muraszombati várkastély urában nem is látja a pallos joggal rendelkező földesurat, aki életének és vagyonának korlátlan ura, mindenesetre mély hódolattal és tisztelettel tekint a Szapáriakra, kik a modern közjogi alakulások között is mindig meg tartották előkelő felsőbbiségüket, mert főri módon viselkedtek e néppel szemben, amely nemes gondolkodásuknak és humanus szívüknek sok ízbeni megnyilatkozását látta.

Szapáry László gróf dicső elődeinek nemes intenciói szerint cselekszik, s e legutóbbi tényével szemben is megmutatta, hogy azon község iránt mely őseinek fészke, s melynek nevét büszke praedicatorumában hordja, meleg szívvél érez.

Muraszombat község, annak minden lakója különbség nélkül mély halálával van eltelve a nemes gróf iránt. A község képviselőtestülete teljesen tájékozatlan volt a gróf vasuti terveit illetően, s daczára annak, hogy létrekeke szemponjtából ritka egyértelműséggel foglalt állást a vasut kérdésében, a gróf személye iránti határtalan tiszteletből kifolyólag kész volt e határozatától elállani, mert lelke mélyén mindenki sejtette, hogy Szapáry László gróf Muraszombatnak, mely az ő hazája is, csak jót

és nemeset akarhat. Tudta a község minden lakója, hogy az a férfiú, aki a legközelebbi multhán, a templom építésére tett nagylelkű ajánlatával, bőkezű áldozatkészségének fényes bizonyítékát adta, s akinek olyan szép ígéretet birjuk egy létesítendő kulturintézmény támogatását illetően, — az a férfiú csak jót és nemeset akarhat.

Szapáry László gróf ezen fényes ajánlatával öriasít lendített vasutunk sorsán. Most már erős a hitünk, hogy nincsen többé akadály, s valóra válik az a szép álmom, hogy Muraszombat a déli határszél vasuti csomópontja legyen.

Az ég áldása kísérje a nemes gróft, további áldásos működésében.

A V. M. K. E. a dalosügyért.

A magyar dallam hódító hatása közismert tény. Semmi sem ferkőzik olyan közel a szívekhez, mint a dal. Az énekek öntött magyar szót kétszer fogékonyasággal veszi be az idegen nyelvű, de magyar észű ember. Ezt a magyar igazságot szem előtt tartva határozta el a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület legutóbb tartott választmányi ülésen, hogy a vidéken létesítendő magyar dalárdák ügyében aktívot indít.

A hazafias tanítóságra számít a V. M. K. E. akiknek kezében van a nép magyarsításának az ügye. Ezekhez a lelkes férfiakhoz intéz felhívást, hogy felöltött fiatal embereket toborozzanak össze és alakítsanak dalárdákat. Az ügybuzgóságot azonban honorálni is kívánja, és e czéllal három díjat állapított meg, a három legjobb dalárda karnestere részére. Ha a tanítók a szervezést most megkezdik, amint azt Tökkesztrut példája mutatja, a jövő nyári végéig már mutathatnak fel valamelyes eredményt. A pályadíjakat jelentkező dalárdákat azután a V. M. K. E. egy bizottsága megfogja vizsgálni, s a három legjobb dalárdának jutalmat ad. A vizsgálat tárgyat főképen a daloszóveg magyaros és tökéletes kifejtése fogja képezni, aminek azonban természetesen nem szabad az ének megéneklését rovására történi. Az első díj 100 korona a második 50 és a harmadik 30 korona lesz.

Az egyesület reményli, hogy ezzel buzdítani fogja a hazafias tanítóságot, hogy szorakozva és szórakoztatva is szolgálják a magyarsítás szent ügyét. A megvizsgálás szabályait meg nem dolgozta ki az egyesület, de az a terv, hogy ezen énekvizsgák valóságos kis nemzeti demonstratiók

legyenek, s az egy körzetben egymáshoz nem igen messze eső dalárdákat egy központba hívja össze, s ott kisebb fajta dalosversenyeket rendez. Most már csak a tanítóságon mulik, hogy a szép eszme sikerüljön és az aktió eredménnyel járjon. Az egyesület erről az aktióról értesíteni fogja a közoktatásügyi miniszterium kebelében működő országos ének felügyelőseget, és reménye van arra, hogy Hackl Lajos orsz. énekfelügyelő maga is eljön a vizsgálatokra sőt esetleg a pályadíjakat is megtudja a miniszterium adományával. Hogy a V. M. K. E. milyen helyes irányban dolgozik, amikor a dalárdák szervezését sürgeti, azt legjobban bizonyítja a Magyar Iskola egyesület hasonlóan bizonyítója, melyről a B. H. múlt keddi számában így ír:

Népdalokörök Budapestén. A főváros környéke magyarsodásának és a magyar nép művelődése fejlődésének igen érdekes bizonyítékát mutatja be október 7-én a Magyar Iskolaegyesület. Az egyesület a Vigadóban tartandó diszközgyűlésen az általa szervezett, illetve segített népdalokörök közül több szinten szerepelni fog. Számos német, lőt, szerb és magyar községből jönnek föl a fővárosba ez alkalommal a népdalokörök tagja. A magyarsodás nagyarányú terjedéséről fognak tanuságot tenni a dunahölgányi német, aasai lőt és a csobánkai szerb lakosság körében alakult népdalokörök. A magyarság műveltségének fokozásának mutatják be az istvánlelti, a kisváci földmives dalosok Etnografiaiúlé is érdekes látványt fognak nyújtani a mezőkövesdi palócok, a kik az egyik országos dalosversenyen már aranyérmét is nyertek. A közgyűlés kezdetén a dalosokból alakult 250 tagu kar Hackl Lajos országos énekfelügyelő vezetésével és Jandl Béla orgonaművész kísérete mellett a Himnusz-t éneklí, az ünnep végétel pedig a Szózat-ot adja elő. Az ünnep folyamán mindegyik daloskör egy-egy énekszámat ad elő. A magyarsodás és népműveltség terjesztésének nagyfontosságú törekvéseit öhajtja támogatni a Törley népdalgyűjtemény, a mikor az egyesület legjobb népdalokörök számára vándordíjokat egy díszesen himzett személysztől ajánlott föl. A díjat bíráló-bizottság fogja meg a diszközgyűlés tartama alatt odaítélni.

H I R E K.

Felhívás

Mikszáth Kálmán tisztelőihez.

Mikszáth Kálmán ez idén tolti be írói munkásságának negyvenedik esztendejét.

Irodalmunknak ez az örömnünnepe köz-

mélyen szunyadó nemzet már tespedéséből teljesen feledett, mikor a párisi forradalom győzelmének híre Magyarországot kapuit döngöti.

A francziák forradalmának győzelme itozatosán hat a magyar szabadságharcz kiküáltására.

Jeruzsálem pusztulása, Carthago lerombolása, lion végezete, Róma megdőlése, Napoleon bukása, mind világot jelentő események, de céljának szent voltánál fogva mindezek fölött messi magasan áll a magyarok 48-as, a szabadságharcz való küzdelme, mely, sajnos, nem úgy végződött, amint az oszto igazság ma végezné.

... De ne keressük az okot!

... A multak emléke maradjon előttünk tisztán!

De bármennyire is kegyetlenség kívánánk maradni, nem tudom megállani, hogy oda ne vágyjam az osztrák szemébe, hogy nem tudott volna boldogulni a magyarral, he nem könyörög orosz segítségét.

Pedig azt sem kapta volna meg, ha Miklós orosz csár, 1833-ban, mikor Münchenrehtzen Ferenec bemutatta szánalmak külsejű utótagát, el nem ragadtatta magát és hirtelen tédre hullva, lovagias felindulásában nem tesz ígéretet a Habsburg háznak.

A könnyelmű ígéret nekünk végzettség vált. Soha undokabb elhatározás még embereken nem érlelődött meg, mint akkor, mikor az osztrák a magyar szabadságharcz lefevésére behívtá az orosz.

S tudom, hogy nines senki magyar ember, aki ne fordulna teljes gyűlölettel ama nap felé,

mikor május 21-én Ferenec József Miklós czárral megbeszélte a hadjárat módózatait.

És hejött az orosz horda, amely tavórol sem volt a magyarnak olyan gyűlölet, mint az osztrák. Mert ők is csak az absolut uralkodó kancuskajától való félelmükben jöttek, mert hiszen csak az tudja becsülni a más szabadságát, akit megfosztanak az övétől.

A megfogyzatkozó nemzetlétőség pedig lassan lassan Temesvárig szorult le. Ez alatt a bűnbán születtett fatny, Haynau Pesten szorongatta a magyarokat. Kegetylenegével bizonyítékot akarva adni, hogy ő nyomja el a magyar szabadságharczot, hogy ő adja meg a végso döfést.

Nem sikerült neki. És mégis megtörtént!

Görgei, kinek akkor már kezében volt a magyar hadsereg vezérlete, retgettett a temesvári esata kimenetelétől s Segesvár, Szőreg, és Szent-András után minden reménysege elvesztett s elhatározta, hogy ha Temesvár elbukik, leteszi a fegyvert...

Válóságos idők voltak azok!

Aztán Temesvárnál elbukott minden. Görgei Világosnál az oroszok kezébe letette a fegyvert.

Azóta tómpa halalos csend uralkodik a Duna és Tisza mellettein s rejtett dühvel szívében viseli sorsát a nemzet.

S Világos után jött az aradi vértörvénysek.

Oh: Soga Isten! Hogy Caraffa után Aradot is, meg kellett érnünk. Mintha minden poklok sántájai összeesküdtek volna ellenünk. Szabadságunk elvesztése után a szívünkbe döfött kést még meg is forgatták bennünk az ellenségeink.

Az nap, mikor Aradon kivegették a tizenhárom táborokot, Pesten agyonlötték a kötelhálóra itelt Gr. Bathányi Lajost, az első magyar miniszter elnököt is.

Az osztrák halálra küldte a Császária első magyar miniszterehöket, sárba tiporta a tisztesget, az erkölcsöt, az alkotmányt, gyűlölettes teve magát a magyar előtt örökre.

Az egész külföld utálatl fordult el az osztráktól a muszka czárral egyetemben.

A sél amit ezzel eljettettek rajtuk, örökké forr, gyógyulása örökké tart. Október 6. az emlékező napja! E napon a kegyelet nevében megemlekeznk azokról a főlstenekről, akik emelt föld mentek hazajökert meghalni. Tegyük le hódolattunk emlékeik előtt!

Órizzuk emlékeiket szívünkben!

A gyzásnap sz figyelmeztessen a mulandóságra, de buzdítsón is tettekre!

Az aradi vértanuk sirja fölött a szabadság virága nyílik, apóljuk ezt a virágot szívünkben! Csak szabadság lelkesíthet halandót, csak szabad nemzet számára nyit helyet a világtörténet.

S mi magyarok, akik a világtörténelemben is már úgy leptünk be, hogy nálunk szabadság szeretőbb nép rem volt soha, legyünk hívek szent hagyományainkhoz!

Magyar szabadság nélkül elképzelni se lehessen! Legyen igaz, hogy: magyarnak születni is dicsőség!

életünknek hányattott napjaiban virradt reánk, mikor sokszoros buzgósággal kell apolnunk a hitet nemzetünk szellemi erejében. Ennek a szellemi erőnek egyik legkiválóbb példája és legfényesebb képviselője Mikszáth. Költészetének szeretete, megbecsülése, elismerése tegyen bizonyosságot róla, hogy a magunkénak is érezzük azt az erőt, amely e gazdag pálya sugallója, hogy mi is részesei vagyunk.

A mi nemzetünk lelkében, képzeletében és érzésében meleg és derűs, igaz szavú és szeretetreméltó, hűséges és biztató: ott ragyog költészetében. Trefala itél, évődve vigasztal, borogva gyönyörködtet, mesélve jövendöl. E költészetnél mi sem tárja föl gazdagabban és elevenebben korunk nygyar lelkét; mi sem erősíti jobban idehaza önmagunkban való méltó bizalmunkat, mi sem terjeszti messze idegenbe jogunkat a megbecsültetésre.

Köszönjük meg neki; köszönje meg egész nemzetünk. A mint teljes életében azon dolgozott, hogy ez a föld a mi nemzetünk maradjon; fejezzük ki iránta hálánkat azzal, hogy ennek a földnek azt a kicsiny darabját, melyet az ő eleink, apainak verejtéke öntözött, ajándékozunk vissza neki.

Még pedig akként, hogy az ajándékozó is megajándékozottak érezze magát. Legjava munkáinak harminc kötetét (20 kötetben), a költő saját szerkesztésében, rendezték sajtó alá: egész regényköltészetünknek egyik legkiválóbb és legbecesebb gyűjteményét. Arát sokkal kisebbre szabtuk a régi kiadásoknál, mindössze 80 koronára (20 díszes kötésben 120 korona). Az előfűzések felől fedezték a kiállítás költségeit, másik fele pedig a nagy írónak szánt nemzeti ajándékra jut. Kétezerszáz előfizető biztosíthatja a nemzethez és a köllőhöz egyaránt méltó terv megvalósítását.

A magyar műveltséghez és a magyar közérzéshez a magyar észhez és a magyar szívhez fordulunk. A kibén ereje él, lángja ég: egyesek, intézetek, testületek, hatóságok támogatassanak bennünk. Ékesítsünk fel minden magyar könyvtárt, minden magyar könyvtárnak ezzel a díszével: Mikszáth Kálmán munkáinak jubileális kiadásával.

Nemcsak a legméltóbb koszorút fonjuk hanem a nemzetnek legbiztosabban termő magot hintünk.

Budapest, 1909. szeptember havában.
A Mikszáth jubileum bizottsága nevében:

Graf Apponyi Albert,
elnök.

— **Barthalos István** vasutunk engedményese pénteken este Muraszombatra érkezett.

— **Andalits Irma sikere.** Mint örömmel értesülünk, Andalits Irma, jeles földünk, a pécsi városi zeneakadémia zongoratanárnói állására választották meg. A kiváló művésznő több pályázó közül, Turóczenmártonból a pécsi zeneiskola költségén sűrűnyölgv hivatkozva Peesre próbá játékra, ami annyira meggyőztet a vizsgáló bizottságnak, hogy azonnal megválasztották.

— **Ilf Horváth Pál** th. főszoigabíró a mai napon reggel Szekesfehervárra utazott. A főbíró utazásának ezúttal a hadsereget, illetve a honvédséget illeti, mert azért tesz meg akkora utat, hogy tényleg megvalhasson a honvédségtől, melynek aranygombos dolmányába meg ma reggel feszített.

— **Derzsán Zsigmond** p. ü. titkár pénteken Muraszombaton tartózkodott.

— **Bürchner László** a muraszombati járás kataszteri biztos, mint részvételt értesülünk megbetegedett, s kénytelen volt magát egy kisebb

operationak alávetni, amelyet a kórházban dr. Skríczel Mihály végeztet. A baj azonban éppen nem veszedelmes, s pár nap alatt teljesen gyógyul.

— **Társasvacsora a Casinóban.** A Casinói társasélet elenkítése céljából a Casino vezetősége elhatározta, hogy a jövő szombaton a Casinóban társasvacsorát rendez. A kiltagokat ez uton értesítik az előlétség, a beltagoknak pedig ívet fog közzétenni. Vacsora előtt valamely közérdeklő kérdésről a Casino egy tagja felolvasást fog tartani.

— **Tanító jelölés.** A battányi ág. ev. gyülekezet a megüresedett tanítói állás betöltésére céljából ma delután jelölő ílelet tart.

— **Miska napja.** Hagyományos szokásához híven, az idei szent Mihály nap előestéjén is megratulálta a muraszombati dalárdára szerettet elnökört dr. Skríczel Mihályt. A működő kar szép énekeket adott elő, az üdvözöl beszédet pedig dr. Sömen Lajos tartotta, mire az ünnepelet elnök meghatóttan mondott köszönetet.

— **Ilf Horváth Pál** th. főbíró a dalárdának. A dalárda a Miska nap üdvözlés után jó szokásához híven betért a Dobrai éttermében egy pohár borra. Történetesen ott volt Ilf Horváth Pál th. főbíró is kinek a zene és művészetek iránti hajlandósága közismert tény. A dalárda természetesen nemcsak ivott, hanem énekel is, ami annyira meghatótta a dalkedvelő th. főbírórt, hogy nyomban 10 koronát adományozott a dalárda céljaira és kötelező ígéretet tett, hogy ezután minden évben 20 koronával fogja a dalárda pénztárát gyarapítani. A dalárdisták lelkesen megjelenteztek és egész estén át ünnepeletet a műbarát th. főbírórt. Adjon Isten sok ilyen Maecenaszt a dalárdának!

— **Bárá Salis Sogio,** volt radkersburgi járási kapitány, Gráci helyhatósági tanácsos a dunántúli megyékben 14 napos távlatot vezetett. Ezen körútjában Muraszombában is megfordult és látogatást tett Postfay Pongrácz főszoigabírónál.

— **A battányi templom felszentelése.** A Takáts László műépítész tervei szerint gyönyörűen restaurált battányi ág. ev. templom már majdnem teljesen elkészült. Most végzik a belső díszítés munkáját. A templom ünneplés felszentelése az eddigi megállapodáson szerint december 3-án lesz. A felszentelésen előjön Gyurácz Ferenc ág. ev. püspök, s az evangélikus egyház számos viági és egyházi kitűnősege.

— **A soproni kereskedelmi és iparkamara** a muraszombati ipartestület múlt évi működéséről a következőket írja:

A muraszombati járási ipartestület nagy figyelmet fordított az új ipartörvény tervezetere, melyelyt alaposan foglalkozott. A testület neheztelt, hogy az általa szaktanfolyamokra ajánlt iparosok figyelembe nem vétetnek és azt kívánja, hogy a technológiai iparműzeum által rendezett tanfolyamokra való meghívás alkalmával a városi iparosok a vidéki iparosok rovására előnyben ne részesüljenek. A hitelszövetkezet működése kielégítő. A szövetkezetnek 168 tagja van 518 üzletessel, melyek névértéke 25,900 korona, erre 24,680 koronát fizettek már be a tagok.

— **Menetrend változás a vasuton.** Nagyszerű! Óriási! Dicső! A kedves jó máv. megváltoztatta a menetrendet. Beállított egy személyvonatot és ennek menetidejét megrovíditette 21, mondó huszonegy egész perccel. Megszibban az ember creiben a vor, ha elgondolja azt a szédületes sebességet, amit most e vonatnak kifejteni kell, hogy a 21 perccel később való indulást behozzassa. Ezen tümenyes gyorsaság elintézése végett most a vonat hajnali 2 óra 49 percz helyett 3:10 kor indul. És mennyi bölcsesség, meynytt speciális máv. észjárás van abban, hogy éppen a hajnali vonatot tették meg személyvonattá, a melyen a legkevesebb ember utazik s ha már utazik, annak az éjszakai utas el van tisztára rontva s már egészen mindegy, hogy 21 perccel korábban vagy később kell elindulnia. Azután meg ezekben a hajnali órákban utasok aluszhatnak és utasok is ilyenkor nem olyan nagy baj, ha az a vonat kissé lassabban megy és többet áll. Szóval úgy csináltak meg ezt a menetrend változtatást, mintha csak bosszantani akarták volna vele a muraszombati publikumot.

— **Győri Kálmán fegyelmi ügye.** Ismeretes olvasóink előtt a muracsernyelyi vadászát bérbéadásának története, amelyből kifolyólag a muraszombati szolgabírósgaz fegyelmi eljárást rendelt

el Győri Kálmán vidéki körjegyző ellen. Ezt a határozatot a körjegyző fellebezése folytán az alispán is jóváhagyta, minek folytán megindult a fegyelmi eljárás, s a szolgabírósgaz meghozta ítéletet, amely szerint Győri Kálmán 35 éves r. kath. büntetlen előéletű körjegyzőt a Muracsernyely közszeg birtokosai vadászati jogának bérbéadásáról elkövetett és az 1886. XXII. t. cz. 90 §-ának a) pontjába utköző fegyelmi vétségben vétkeken nyilvánítja és büntetlen előéletet nyitító körülménynek véve, megdörgálására ítéli és arra kötelezi, hogy a jogtalannal felvett 50 kor. 73 fillérből a 13 kor. 50 fillér bélyegköltség levonásával fenmaradó összeget 37 kor. 23 fillért 15 nap alatt végrehajtás terhével fizesse vissza. A határozat indokolásá kimondja, hogy a jegyző a vadászati kiadás körüli eljárásért a bérbévevőtől díjazást követelni nem jogosult, ez nem jegyzői magánmunka, hanem a községi vagyon kezelés egy funkciója, amelyet a jegyző hivatalból, mint a község meg fizetett tisztviselője köteles ellátni.

— **Köszén.** A közeledő időny beálltával a nagyérdemű községünk s, tudomására hozom, hogy nálam első rendű fenyés darabos köszén nagyobb vételnél hához szállítva 3 koronáért kapható. Szives megrendelést már most kérve, hogy a megbízásom idejében eleget tehessen. Hartner Károly Fia.

— **Megkezdtek az utak makadamirozását.** A tegnapi nap folyamán ténylegesen megkezdtek az utca burkolati munkákat. Reméljük, hogy hamarosan be is fejezik és akkor városunk külső kepe is átalakul. Eltűnik a sar meg a por, vagy legalább is jóval kevesebb lesz. — Itt említiük meg, hogy az államepítésügyi hivatal arra kérte a községet, hogy a makadamirozási munkákhoz szükséges vizet fuvarozza. Valami csekélyke kis segítség ez, ami rá az utcaák szilárd burkolásával járul. A múlt szombati közzgyűlés meg is szavazta ezt a segítyt, ám Skeriták László megfellebbezte a határozatot. Már egyszer valami poszitiv tevékenységét is szeretnénk Skeriták Lászlótól látni, ne csak mindig negatívot holmi fellebbezések alakjában.

— **Az állomások neveinek megváltoztatása vasuton.** Az országszerte fogantatosított törzskönyvtések folytán, a máv. is hivatalosan nevezte el állomásait. A mi vonalunkon a következő név változtatásokat közli októberi menetrend: Vasnád helyett Nádas, Háshány-Rimány helyett Zalabáshány-Rimánymájos, Hódos helyett Orihódos, Vasszabadhegy helyett Kerkaszabadhegy.

— **Staterium Borhidán.** Műfellejt szerény kivánsággal állított be a borhidai bíró a napokban a szolgabírósgához. Képanaszolta keservesen, hogy a falubeli cigányok olyan garzdák mostanában, hogy nem lehet velük bírn, azért aláztal arra kéri a hatalmas főbírórt, hogy adja meg neki, a kisbíróknak és a jancsbeciknek azt a jogot, hogy ahol egy cigányt valami turpisságon rajta kaphat, szó nélkül — a g y o n l ő h e s s é k . Tessenék elhíni — mondta a bíró — ezeknek más büntetés nem használ s mi szivesen válnunk fegyverengedélyt, ha a főbíró ur eleget tesz kérésünknek. Amint értesülünk, a főbíró egyelőre sem fejev, sem cigánylovási engedélyt nem adott a borhidaiaknak, mert hát a cigányra ez idő szerint még tilalmi idő van.

— **Szükség esetén zseblámpa.** Nagyon sokszor megtörténik, hogy egy szál grujtőrt sok pénz adának ha volna — gyfa. A szabadalmazott szivar- és cigarettagyújtó — eselleg zseblámpának is használható — igen kellemetlen helyzetet kizárja. Pontosán összeállított szerkezetnél fogva, csak egy nyomás kell és teljes gyertya fenyf ad. Ezen különlegesség kapható Balkányi Ernő papírkereskedésben Muraszombatan.

— **Aki a legjobban szerkesztett,** teljesen független nagy naplapot jártni óhajtja, fizesse elő „Az újság”-ot! Előfizetési árak: egy évre 28 K. félévre 14 K., negyed évre 7 K., egy hónapra 2 K 40 f. Az Újság terjedelmé rendszeren 28—32—36 oldal. Vásárnap és ünneppapok 60—100 oldal. Megrendelési cím: Az Újság kiadóhivatala Budapest, VII. ker., Rakóczi-ut 54. sz.

HIRDETÉSEK.

1925/1909. tkv. sz.

Árverési hirdetmény.

A Muraszombati kir. Járásbíróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Délvas megyei takarékpénztár r. t. végrehajtójának Szeeszkó József né szül. Flegr Teréz halmsófi lakos végrehajtást szenvedett el mi 500 kor. tőkekövetés, ennek 1907 ápril 1-től járó 6% kamatai, 8% késedelmi kamatai, 1% díj, 45 kor. per. 25 kor. 30 fill. végrehajtási és 22 kor. 30 fill. árverés kényvezési költségek kielégítése iránti végrehajtási ügyében az ezen kir. járásbírószág mint tkvi hatóság területén levő halmsófi 301 sz. tkvben A. I. 1 sor 193 hrsz. ingatlanra 759 koronában, az u. o. 415 sz. tkvben A + 1 sor 1/3 hrsz. 5 sz. ház ingatlanra 460 koronában megállapított kiállítási árban az árverés elrendelték s arra hatánapul

1909. évi október hó 15 (tizenötödik) napjának d. e. 10 órája Halmsó község házához kitűztetett azzal, hogy ezen hatánapon a fenti ingatlan a kiállítási ár 2/3-ad, illetve 1/2-ed részén alul eladtnak nem fog.

Bánatpénzül letendő a fentebb említett ingatlan kiállítási árának 10% a.

Árverezni szándékozik tartoznak a bánatpénzt készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezébeik le uni, avagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről szóló elismervény. átszolgáltatni.

A vételár 3 egyenlő részletben 3 hónap alatt fizetendő az árverés napjától számított 5% kamattal a muraszombati kir. adóhivattal.

Árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos orak alatt ezen kir. telékönyvi hatóságnál és Halmsó község házánál megtekinthetőek.

Az árverés a fenti tkvben feljegyzendő.

Muraszombat, 1909. augusztus 2. A kir. járásbírószág, mint tkvi hatóság.

Aczél, kir. jbró.

Eladó.

Vashidegkuton a Koller-féle ingatlan, mely lakóházból és kb. 4 hold termő földből áll. Vevők dr. Czifrák János muraszombati, vagy dr. Dános Emil szombathelyi ügyvédnél jelentkezhetnek. Ügynökök kizárva.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótlék

egy rágókán bizonyított háziaszer, mely már sok év óta legjobb ledörzölőnek bizonyult kényvezés, osztrái és meghálekénél.

Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyű és a Richter cégjegyzéssel ellátott doboza van csomagolva. Ára üvegekben K-50, K1 40 és K2.- és ügyszólván minden gyógyszerüzemben kapható. —
Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerüzára az „Arany országhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Előzetések a kiadóhivatalba küldendők.

Ház eladás.

Muraszombatban egy emeletes ház kedvező áron eladó. Az épület áll: az emeleten 4 szoba, konyha és éléskamara, földszinten 2 szoba, konyha, éléskamara és pinczéből.

Értekezhetni a tulajdonossal: Vajda Hugó Muraszombati.

Minden egyes

PFAFF varrógép

valóságának jelölül az itt ábrázolt

PFAFF

név nagy arany betűkkel van kiírva.

Egy varrógép beszerzésénél ne figyeljünk kizárólag az árra, mert egy silányabb varrógép sokszor zavaróknak van kitéve, bizonytalannul dolgozik és csekély működésnél több költséget okoz, mint a bevasárlásnál a megtakarítás kitesz.

Ki igazán olcsón vásárolni szándékozik, válasszon egy

Pfaff varrógépet

mely a legkötelesebben van kiállítva.

A Pfaff varrógépek elősmert kitűnőségük mellett könnyű és csöndes járással egyessülve, rendkívüli tartóssággal bírnak.

Minden részük a legjobb nyersanyagból készülnek és legpontosabban lesznek kidolgozva: A Pfaff varrógépek sokoldalú használatban állanak, — varrnak, foltznak és híméznek — szállítainak mindenféle kivitelben családok, varrókök, iparosok és gyárosok részére.

A kerületi mintaraktár Postl János órás házában van Muraszombat, ahol a venni szándékozóknak minden további felvilágosítást szívesen adnak.

1910. évi

Protestáns Árvaházi Naptár.

Kapható: Balkányi Ernő könyv- és papirkereskedésében Muraszombat.

! Nélkülözhetetlen utmutató !

Körjegyzői, ügyvédi, járásbírószági és magán hivataloknak, községi bíráknak, vendéglősök és magánosoknak nélkülözhetetlen utmutató

Muraszombatjárás községeinek névjegyzéke

Feltüntetve: a községek új elnevezése ABC rendben, távolság Muraszombattól oda és oda és vissza kilométerekben, a község melyik körjegyzőséghez tartozik és annak utolsó postája, lakosainak száma. A bírósági kiküldött és végrehajtó napi díja és utazási illetménye kilométerenkint.

Kapható: Balkányi Ernő könyv- és papirkereskedésében Muraszombat.

Ház eladás.

Egy ház eladó vagy bérbeadó, esetleg két család részére is alkalmas. 4 szoba, 2 konyha, 2 elős kamra és hozzá tartozó gazdasági épület, tudakozni lehet a ház tulajdonossal Takáts István Battyádon (vasmegye.)

Vendéglősöknek

nélkülözhetetlen könyv „AZ ÚJ BORTÖRVÉNY” és az új bortörvény értelmében kiadott bejelentési lapok.

Magyarország és Ausztria

vasuti térképe

a legkisebb állomás is fel van tüntetve, magán- és hivatalnokok, különösen vendéglősök számára.

Kapható: Balkányi Ernőnél Muraszombat.

100 drb dohány megren- 70 fillér. delési blanketta

Kapható: Balkányi Ernő papirkereskedésében Muraszombat.

Vasvármegye leírása

népszerű füzetecske iskola és magán célra. Ára 20 fillér. Kapható Balkányi Ernő könyv- és papirkereskedésében Muraszombat.

Hirdetések a kiadóhivatal címzére küldendők.

Keil-lakk

legkitűnőbb mázólo-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle fehér „Glasur” fénymáz 90 fillér.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fillér.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Keil-féle legfinomabb cipő krém 30 fillér.

Mindenkor kaphatók:

Ascher B. és fia cégnél Muraszombat.

1909—10 iskolai év.

Mély tisztelettel felhívom a járástanió urak figyelmét, hogy raktkon artom az összes iskolai nyomtatványokat. Kivántra iskolai tankönyveket megrendelek. Iró- és rajszereim a legjobbak. Balkányi Ernő.